

İLİM YOLUNDA

Dr. Latif Solmaz

1944 yılında Konya'nın Taşkent Kazası'nın Balcılar Kasabasında dünyaya geldim. Babam Demirci Mustafa olarak bilinen Mustafa Solmaz, annem de Latif'in Fatma olarak tanınan Fatma Solmaz'dır.

Küçüklüğümü İlkokul dönemi dâhil demirci çırağı yaparak geçirdim. Bu arada kış aylarında hafta sonları, köydeki Kur'an Kursuna devam ediyordum. Kursun hocası, Hafız Ahmet Boyacı'ydı. Aslında bu kursta sadece Kur'an-ı Kerim öğretiliyor ve Kur'an'ın kısa sûreleri ezberletiliyordu. İlkokulu bitirince arkadaşlarımdan bazıları Konya İmam – Hatip Lisesine okumaya gittiler. Ben de gitmek istedim ancak bana nasip olmadı. Çünkü o sene babam vefat etmişti. Artık Konya'da okumak benim için imkansızlaşmış ve okuma hevesim kursağımda kalmıştı. Bu arada demirciliğe devam ediyordum. Babamın vefatından yaklaşık üç sene sonra bizim köylü Ali Çakır'ın (Hamıza Ali) Şam'a okumaya gideceğini ve bizim köyden Şam'da yirmiden fazla kişinin okuduğunu duydum. Bu haber benim de Şam'a gitme isteğimi kabarttı, ama nasıl gidecektim. Param yoktu. Rahmetli babamın bana askerlik ve evlenme masrafını karşılamam için vermiş olduğu tarlayı 1000 lira karşılığında rehin bıraktım. Aldığım 0 bin lira, benim Şam'a gidiş yolculuğumu başlatmış oldu.

İlkokul diplomasını verecekleri zaman nüfusta kaydımın olmadığı ortaya çıktı. Köyün dışında, hiçbir yer bilmiyordum. Yani şehre hiç gitmemiştim. Benim dünyam sadece köy ve etrafındaki dağlardan ibaretti.

Köyden çıkıp Şama Gidiş:

1963 yılının sonbaharında Ramazan öncesine rastlayan bir ayda, Arkadaşım Ali Çakır'la beraber köye gelen bir kamyonete bindik ve Konya'ya gittik. O gün Konya'da bir otelde yattık ve ertesi gün Adana'ya, oradan İskenderun'a, oradan da Hassa kazasının bir köyünden mayınların arasından ve Âsi nehri üzerinden sicim gibi yağın bir yağmur altında, gün batarken Suriye tarafına geçtik. Yaklaşık bir buçuk saat yürüdüktan sonra, bir köye vardık ama sınıslıkam olmuşuk. Üzerimizdeki elbiseleri çıkardık ve namazları kıldık, hazırlanan sofrada Allah ne verdiyse yeyip yattık. Sabahleyin 4,30'da kaldırıldığımızda, çamurlu ve ıslak elbiselerimizin temizlenip ütülendiğini görünce hayretler içinde kaldık. Namazı kıldıktan sonra hemen kahvaltımızı yaptık ve bizi ev sahibi yaklaşık 45 dakikalık bir yolculuktan sonra Halep'e giden trene bindirdi. İlk defa trene biniyordum. Halep'ten Şam'a otobüsle gittim. Yollarda yapılan kontrollerde nüfus cüzdanlarımızı gösteriyorduk. Herhangi bir engel çıkmadan Şam'a vardık. Şam'da ilk işimiz, köyümüzden bizden önce oraya giden ağabeylerimizi ve hemşehrilerimizi bulmak oldu. Daha sonra Emineye Medresesine kaydoldum. Bir buçuk yıl kadar okuduk-

tan sonra Fethu'l-İslâm'a geçtim ve ikinci sınıfa devam ettim. Burada öğrenciyken, Türkiye'den gelen hac kabileleriyle iki kez hacca gittim. 1967 Arap-İsrail savaşının patlak vermesiyle bizim can güvenliğimiz sağlayamamaktan korktukları için Türkiye'ye dönmemizi tavsiye ettiler. Bunun üzerine Türkiye'ye döndük. Kısa bir süre kaldıktan sonra ben tekrar Şam'a gitmek mecburiyetinde kaldım. Çünkü askerliğim geldiği için benim Türkiye'de okula giderek okuma imkânım yoktu. Eğer okuyacaksam, önümde tek bir seçenek vardı, o da geldiğim yere dönmek ve yanda bıraktığım eğitimimi tamamlamaktı. Bu tek seçeneği kullandım. Beraber gitmek üzere yola çıktığımız ve isimlerini vermek istemediğim iki arkadaşım ve hemşehrim beni Konya'da yapayalnız bıraktılar. Ben bu yolculuğa yalnız devam etmek zorundaydım. İlk yolculuğumuzdaki yolu takip ederek Şam'a vardım. Bu defa ilk gidişime göre biraz daha rahattım ve ne yapıp ne yapmayacağımın daha çok farkındaydım. Şam'a varınca okuluma devam ederken aklımda hep memlekette dönerken Türkiye'de geçerli olan resmî bir diploma ile dönmeyi planlıyordum. Bu arada el-Ezher Üniversitesinde okumak üzere Mısır'a gitmeye karar verdim ve gereken her çeşit vasıtaya başvururdum. Yüce Rabbim benim dualarımı kabul etti ve Mısır'a oradan da Libya'ya gitmek için pasaport alabildim. Bu arada Ürdün'e de bir yolculuğum oldu. Tabî ki benim yapmış olduğum bu yolculukların her birinin özel sebebi vardı. Burada onlardan bahsetmek istemiyorum. İlk defa uçağa binecektim ve çok sevinçliydim, Şam havaalanından, Kahire'ye gitmek üzere uçağa bindim. Öğle vaktiydi. Çok geçmeden uçak havalandı. Şam'ın üzerinde bir tur attıktan sonra Lübnan topraklarına girdi, havalandıktan az sonra önümüzde bir dağ belirdi ve uçak bir anda hava boşluğuna düştü ama hemen toparlandı ve yükselişe geçti. Dağ yüksekti, uçak dağın arasındaki boşluktan geçtiği andaki korkumu uzun süre üzerimden atamadım. Dağdan sonra yolcuğumuz Akdeniz'in üzerinde devam etti. Akdeniz biter bitmez, aşağıda Kahire şehri göründü ve uçaktan indik. Savaştan yeni çıkan Mısır hükümeti, dışarıdan gelen öğrencilere burs vermeyi durdurduğu için öğrenci de kabul etmiyordu. Aslında benim Kahire'ye gidiş niyetim orada kalmak değil, oradan Libya'ya geçmekti. Çünkü Libya'da Kral İdris'in kendi adına bir İslam Üniversitesi açtığını ve öğrencilerinden her birine karşılıksız burs verdiğini duymuştum. Libya hem uzaktı, hem de petrol yeni çıkmıştı. Bu yüzden vize almak çok zordu ve vize vermek için özel şartları vardı, ama Allah'ın inayetiyle o engel de aşıldı. Fakat o engel aşılmaya kadar Kahire'de tam bir ay kalmış oldum.

Kahire'den Libya'ya yolcu taşıma işlemi minibüs veya taksilerle yapılırdı. Böyle uzun bir yolculuğu daha önce yapmamıştım ve çok sevinçliydim. Ancak Libya' topraklarına girdikten sora çok şaşırđım. O çok meşhur Deme ve Tobruk şehirlerinin küçük birer kasabadan ibaret olduğunu gördüm. Çünkü Şam'da yaşayan, Halep, Kahire ve İskenderiye gibi şehirlerde birazcık bile olsa kalan kimsenin bir anda kendini çölün içinde küçük kasabacıklar arasında bulması onu elbette üzer. Ama benim memleketten çıkarken bir amacım vardı. O da okuyup iyi bir

hoca olarak memlekete dönmek ve hizmet etmektir. İşte bu uğurda bazen ölüm tehlikesini bile göze aldığım yer ve zamanlar olmuştur. Deniz kıyısındaki şehirlerden geçerek İslam Üniversitesinin bulunduğu el-Cebelu'l-el-Ahdar (Yeşil Dağ) bölgesindeki el-Beydâ şehrine vardım ve oradaki Türk öğrencileriyle buluştum. Libya'ya İskenderiye'den almış olduğum vizenin on beş gün süresi vardı. Bu süre içinde okula kaydımı yaptırmam gerekiyordu, değilse yurt dışı edilmem kaçınılmazdı. Benden önce orada okuyan öğrencilerden değerli hocam İbrahim Bağrıaçık beyin yardımlarıyla kaydımı kısa zamanda yaptırdım. Zaten kaydını yaptıran son öğrenci ben oldum. Benden sonra gelen arkadaşları geriye göndermişlerdi. Meselâ Fakültemizin müteveffa hocalarından Rahmetli Veysel Ünler ve şu anda Kayseri İlahiyat Fakültesi hocalarından değerli arkadaşım Salim Özer bunlar arasındadır. Okula kaydım yapıldı ama hangi sınıfa devam edeceğim, yapılacak imtihandan sonra belli olacaktı. Bu arada elimdeki Suriye'den almış olduğum geçici pasaportumun günü dolmak üzereydi. Bunun için Libya'dan başka bir yere gidip oradan değiştirmem icap ediyordu. Mısır'a gidip pasaportumu yenileyip geldim. Yapılan imtihan sonucu Lise son sınıf öğrencisi olmuştum. Üniversiteye bağlı iki enstitü bulunuyordu. Birisinde yerli ve hafızlığını bitiren, diğerinde dışarıdan gelen yabancı öğrenciler okuyordu. Ben bunlardan yerli öğrencilerin okuduğu liseyi seçmiştim. Liseden aynı yıl mezun oldum ve Üniversite'nin Arap Dili ve Edebiyatı Fakültesine kaydoldum. Sene 1969.

Okulu bitirinceye kadar, zaman zaman Libya'nın muhtelif şehirlerine gzmeye gittimse de Libya topraklarının dışına çıkma imkanım olmadı. Çünkü pasaportumun durumu buna elvermiyordu. 1972-1973 öğretim yılında mezun olarak Türkiye'ye döndüm.

1973 yılının Kasım ayında Trablusgarp'tan bindiğim Fransız Hava Yolları uçağıyla Sofya'ya, oradan da eksi 10 derece gibi çok soğuk bir havada İstanbul'a geldim. 1974 yılında evlendim. 1975-1976 arası askerliğimi Genelkurmay İstihbarat ve Dil Okulunda er olarak yaptım. Aynı yılın Ekim ayında İstanbul Kurtuluş Ortaokulunda Din ve Ahlak dersleri öğretmeni olarak göreve başladım.

Bu okulda yaklaşık üç buçuk yıllık öğretmenliğimde, gerek malî gerekse manevî birçok sıkıntıyla karşılaştım. O dönemde vatanını ve milletini seven her vatandaş gibi, sıkıntının boyutunu ve vahametini ifade etmeme sanırım gerek yoktur. On İki Eylül öncesi Türkiye'nin durumu o günleri gören herkesçe malumdur. 5 Ocak 1980 tarihinde Beton Asfalt isminde bir Türk firması adına mütercim ve idare âmiri olarak Libya'ya gittim. Ancak firma'nın malî durumu iyi olmadığı ve başka sebeplerden dolayı dört ay gibi kısa bir zaman zarfında ayrılmak zorunda kaldım ve oradan Suûdî Arabistan (Mekke-Medine-İrak) üzeri Türkiye'ye döndüm. Türkiye'den başka bir şirketle anlaşarak tekrar Libya'ya gittim ve üç buçuk sene sonra Türkiye'ye döndüm. Kısa bir süre sonra Saraçoğlu firmasının taşeronu olan Uğurlu firmasıyla Suûdî Arabistan'a tekrar gittim. Bu firmada yaklaşık bir buçuk sene kadar Medine İkinci Çevreyolu İnşaatı Projesinde mütercim olarak

çalışırken izine geldiğimde Konya İlahiyat Fakültesinde okutmanlık için imtihan açıldığını duydum. Bunun üzerine şansımı denemek istedim. Rahmetli hemşehrim ve arkadaşım Seyit Karabay vasıtasıyla tanıştığım Prof. Dr. Süleyman Toprak hocamla istişare ederek daha sonra açılacak olan imtihanlara katılmaya karar verdim. İznim bitmek üzereyken imtihan ilanı yapıldı ama benim Suûdî Arabistan'a dönmem gerekiyordu ve müracaatı yaptım ve gittim. Çünkü oradaki oturma hakkımı kaybetmemem gerekiyordu. İmtihan zamanı geldim ve imtihana girdim ama sonuç olumsuzdu. Zira bu imtihanı Doç. Dr Mahmut Kafes kazanmıştı. Benim durumum bir başka imtihana kalmıştı. Birkaç ay sonra ilan edilen imtihana tekrar müracaat ettim ve bu imtihanda da bana nasip oldu. Ayrıca komisyonlarda bulunan başta Sayın Hocam ve değerli ilim adamı Prof. Dr. Şerafettin Gölcük olmak üzere bütün komisyon üyelerine teşekkürlerimi sunarım. Böylece Konya İlahiyat Fakültesine ayak basmış oldum. Güvenlik soruşturması temiz çıkınca 21 Eylül 1986 yılında göreve başladım. 25.04.2009 tarihinde de yaş haddinden emekliye ayrılmış bulunmaktayım. Ancak Fakültemizin bana, benim de Fakültemize ihtiyacı olduğu için 2009-2010 öğretim yılında da Dekanlığımız ve Arap Dili Ve Belağatı Anabilim Dalı Başkanımız Sayın Prof. Dr. Tacettin Uzun'un da muvafakatiyle Arapça derslerine vermeye devam etmekteyim. Benim Fakültede ders vermeme katkıda bulunan tüm arkadaşlarıma teşekkür ederim. 27.10.2009

DEĞERLİ MESLEKTAŞIMIZ DR. LATİF SOLMAZ'A

Prof. Dr. Tacettin Uzun

Değerli Arkadaşım!

Seni,

Ciddiyetinle,

Hassasiyetinle,

Dürüstlüğüyle,

Çalışkanlığıyla,

Hakşinaslığıyla,

Öğrencilerini yetiştirmek için gösterdiğin gayretinle hatırlayacağız.

Hayat hikâyenden öğrendiğimize göre, ilim uğrunda nelere katlanmışsın, neler çekmişsin. Bu konuda gösterdiğin azim ve kararlılığı herkese misal vereceğiz.

Değerli Arkadaşım!

Biliyoruz, sen boş oturup duramazsın, emeklilik hayatında da yararlı hizmetlerde bulunacaksın.

Yüce Allah'tan, günlerini, ailenle birlikte, sağlıklı, mutlu ve huzurlu olarak geçirmeni, bu arada hizmetlerini devam ettirmeni dileriz.

Selam ve muhabbetlerimizle...